

формирования ВВП, однако именно в нашем государстве уровень неопределенность экономических и политических факторов один из самых высоких. Исходя из этого возникает объективная необходимость усовершенствования стратегического управления именно на промышленных предприятия, ведь по сути многие из них еще не перестроили свою модель стратегического управления исходя из рыночных тенденций и из-за этого проигрывают в конкурентной борьбе.

Чтобы не только выжить а и улучшить показатели своей деятельности – всем предприятиям "строго показано" управлять стратегически. Руководство, персонал – должны знать куда стремится предприятие и что необходимо делать каждому из них для достижения поставленных целей.

Н. А. Рыбникова

Спасибо за ответ, но я хотела услышать другое: существуют ли какие-то условия, при которых стратегическое управление менее эффективно, то есть затрат больше, а результат хуже? И, возможно, нет смысла тогда на него и "тратиться"?

А. Б. Жидков

Как-то непонятно, что тут из литературы и известно, а что собственно предлагают авторы?

ВСТАНОВЛЕННЯ ОКУПНОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА НАУКИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Ілля Сергійович Галюза

аспірант кафедри менеджменту

Луганського національного університету ім. Т. Г. Шевченка

Актуальність обраної теми пояснюється тим, що окупність господарської діяльності підприємства є основою формування його прибутку. Роль прибутку в економіці та фінансах підприємства важко переоцінити. Прибуток характеризує реальний економічний результат у грошовій формі, отриманий на підприємствах. Він відображає ефект у вигляді доходу, отриманого суб'єктом господарювання. Це складна економічна категорія, яку визначають як в економічній теорії, фінансах підприємств, так і в бухгалтерському обліку. Прибуток формується на мікрорівні – рівні окремого підприємства, потім на мезорівні – рівні окремої галузі, і у кінцевому підсумку на макрорівні – рівні національного господарства. Отже, окупність підприємства забезпечує як власне його функціонування, так і соціально-економічну безпеку держави в цілому. Окупність, як фактор забезпечення прибутку, є необхідною умовою функціонування всіх недержавних, комерційних підприємств. Не є винятком в даному ключі й професійні спортивні клуби. Втім, як свідчить вітчизняна та зарубіжна практика, далеко не всі комерційні підприємства в сфері спорту здатні формувати позитивний фінансовий результат. Відсутність прибутку, неокупність, як правило компенсується спонсорськими внесками власників клубів, що, частково, призводить до нерівних умов в суто спортивній складовій їх діяльності.

З огляду на це, міжнародні спортивні федерації, зокрема УЄФА, вводять вимоги до забезпечення самоокупності професійних спортивних клубів, зокрема футбольних. Поява цієї нормативної вимоги робить актуальним дослідження проблематики окупності професійних спортивних клубів, зокрема – вивчення іноземного досвіду в даній сфері. Зазначимо, що проблематика даної статті в тієї чи іншій мірі була предметом вивчення багатьох вітчизняних вчених. Однак, на сьогодні практично відсутні спеціальні дослідження щодо забезпечення окупності професійних спортивних клубів, зокрема футбольних.

Прибуток як результат забезпечення окупності підприємства змінював свою сутність в процесі еволюції економічної теорії та теорії фінансів, – основні підходи щодо його визначення надано в табл. 1.

Таблиця 1
Теорії формування прибутку (складено на основі [11])

Економічна школа	Концепція сутності прибутку
Адам Сміт	Першоджерело прибутку – у виробництві. Новостворена вартість розпадається на оплату праці робітника, ренти та прибуток. Прибуток – це породження капіталу [9, с. 106]
Девід Рікардо	Прибуток – це відрухування з продукту праці робітника. Різниця між ціною та витратами (ураховуючи оплату праці). Заробітна плата і прибуток перебувають в оберненому зв'язку [8, с. 462]
Жан Батіст Сей	Згідно з теорією трьох факторів (праця, капітал, земля) прибуток – це дохід підприємця. Утворюється як дохід одного з факторів (капіталу) при розподілі. Прибуток – винагорода підприємця за “продуктивну послугу” [5, с. 337]
Карл Маркс	Джерело прибутку – додаткова вартість. Прибуток – незароблений дохід капіталіста [4, с. 58]
І.Тюнен	Винагорода за виконання підприємницької функції [1, с. 9]
Й.Шумпетер	Прибуток – це винагорода за нововведення, упровадження інновацій [10, с. 243]
Ф.Найт	Компенсація за ризик, можливі втрати в умовах ринкової невизначеності [6, с. 37]
А.Маршал	Дохід, який отримується четвертим фактором (організаторським) [83, с. 139]
А. Бабо	Прибуток є результатом ініціативи, сприятливих обставин, визнання органами державної влади [1, с. 10]
«Економікс»	Функція підприємницької діяльності [2, с. 345]
Кон'юнктурна теорія	Прибуток – це результат діяльності підприємця в умовах сприятливої кон'юнктури або монопольного становища [2, с. 345]

Відзначимо, що не дивлячись на значні розходження у формулюванні економічної сутності прибутку, всі провідні вчені визначають його провідну роль в діяльності підприємства. Більш повно прибуток можна визначити так: це головна мета діяльності підприємства, що реалізується у процесі виробництва та реалізації товарів і послуг з використан-

ням найманої праці, діяльності самих підприємців, отримуюваного синергетичного ефекту від взаємодії найманих працівників із засобами виробництва, а також виражає певну сукупність відносин економічної власності при здійсненні названих видів діяльності та праці [5, с.333].

Окупність як фінансова категорія відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва і в кінцевому підсумку свідчить про обсяг і якість виробленої продукції чи послуг. Одночасно окупність впливає на зміцнення комерційного розрахунку, інтенсифікацію виробництва за будь-якої форми власності. Прибуток є не лише основою забезпечення внутрішніх господарських потреб підприємств, а й джерелом формування бюджетних ресурсів держави.

Отже, окупність є ключовою категорією економічного розвитку. Цілісність економічної системи обумовлює її спрямованість на отримання прибутку, що об'єднує всі підсистеми в одне. Завдяки цій спрямованості система не розпадається. Прибуток виникає лише в нерівноважних умовах, іншими словами, він є потенціалом нерівноваги. Перспектива отримати прибуток стимулює підприємницьку активність, яка спрямована на згладжування неоднорідностей, звідси і впливає самоорганізаційна функція прибутку. Для України, питання відповідності вимогам ФФП вітчизняних клубів на сьогодні ще не стоїть, оскільки абсолютна більшість ПФК у нас в країні мають навіть річний бюджет менший за максимально припустимий розрив окупності, прийнятий УЄФА. Однак, в подальшому, із розвитком вітчизняного професійного клубного футболу, неминучим є і збільшення бюджетів. За для уникнення проблем, які сьогодні стоять перед Манчестер Юнайтед, Челсі, Інтером, Ювентусом, вже зараз доцільним є вдаватися до зваженої економічної політики, спрямованої на урівноваження доходів та витрат ПФК.

Література

1. Бабо А. Прибыль / Пер. с фр. Под ред. В.И. Кузнецова. – М.: Прогресс, 1993. – 176 с.
2. Бартенов С.А. История экономических учений: Учеб. пособ./ С.А. Бартенов. – М., 2002. – 396 с.
3. Игра до победного конца [Електронне джерело] режим доступу: https://docs.google.com/document/d/1soitx4sLrLwKzRnIEyjkYK_-osEvd4yyW8tXGh5MsU/edit
4. Маркс К. Заробітна плата, ціна і прибуток/ К. Маркс. – К.: Політвидав України, 1989. – 94 с.
5. Мочерний С.В. Політична економія: Навч. посіб./ С.В.Мочерний. – К.: Знання-Прес, 2002. – 687 с.
6. Найт Ф.Х. Риск, неопределенность и прибыль: Монографія/ Ф.Х. Найт. – М.: Дело, 2003. – 359 с.
7. Прибыль «Челси»-2012, первый взгляд [Електронне джерело] режим доступу: <file://localhost/E:/Валера/робочий%20стіл/P.S.1/ДЦР%20футбол/остання%20стаття/386027.html>
8. Риккардо Д. Антология экономической классики Т.1. / Д.Риккардо. — М. Эконов ключ, 1993. – 462 с.
9. Сміт А. Добробут націй/ А. Сміт. – К., 2001. – 594 с.
10. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития: Учеб. пособ./ Й.А. Шумпетер – М.: Прогресс, 1982. – 454 с.
11. Ширягіна О.Є. Прибуток підприємства: теоретичні та методологічні аспекти/ О.Є. Ширягіна // Наукові записки: Серія “Економіка”. Вип. № 3. Збірник наукових праць. – Острого: Вид-во “Острозька Академія”, 2004. – С. 170-182.